

Spis treści

Wstęp	7
1. O nauce, metodzie i języku	17
1.1. O nauce i teorii	18
1.2. O metodzie	23
1.3. O języku	26
2. Politologia jako nauka empiryczna	33
2.1. Przedmiot badania empirycznej politologii – założenia filozoficzne	34
2.2. Wzorce naukowości politologii	39
2.2.1. Model analityczno-empiryczny	42
2.2.2. Model hermeneutyczno-humanistyczny	46
2.2.3. Spór filozoficzny czy metodologiczny?	48
3. Teoria – problemy definicyjne	52
3.1. Termin „teoria” w języku potocznym	54
3.2. Termin „teoria” w języku naukowym	55
3.3. Czy teoria naukowa może być?	58
3.4. Czy teoria naukowa jest w politologii?	62
3.5. Natura teorii naukowych	66
4. Struktura empirycznych teorii naukowych	70
4.1. Język teorii	72
4.2. Zdania teorii	76
4.3. Uzasadnianie zdań teorii	79
4.4. Zakres teorii	85
5. Strategie budowy empirycznych teorii naukowych, czyli jak powstają teorie?	87
5.1. Strategia indukcyjna	90
5.2. Strategia dedukcyjna	95

6. Teoria jako wiedza wyjaśniająca	105
6.1. Funkcje teorii	106
6.2. Funkcja wyjaśniająca teorii	107
6.3. Własności logiczne wyjaśniania	110
6.4. Wyjaśnianie nomologiczne w naukach politycznych	114
6.5. Własności ontologiczne wyjaśniania przez prawa	118
6.5.1. Wyjaśnianie kauzalne	121
6.5.2. Wyjaśnianie teleologiczne	124
6.5.3. Wyjaśnianie funkcjonalne	126
6.5.4. Wyjaśnianie genetyczne	127
6.6. Własności epistemologiczne wyjaśniania przez prawa	130
7. Naukowe teorie polityki a praktyka polityczna – między prawdą a użytecznością	137
7.1. Czy wiedza badacza polityki potrzebna jest politykowi?	138
7.2. Granice stosowalności wiedzy naukowej	139
7.3. Zawodność wiedzy naukowej	145
7.4. Skąd biorą się kłopoty z nauką?	149
Bibliografia	159
Indeks osób	163